

Gemeente Amstelveen
T.a.v.: S. Kuijs
Milieuregisseur
Afdeling Ruimtelijke Ordening en Vergunningen

Uw kenmerk: *****
Ons kenmerk: AMVL1308
Datum: 21-10-2013
Projectgebied: Middenwaard te Amstelveen
Onderwerp: Inventarisatie broedvogels, flora, ringslang, vissen en vleermuizen

Geachte mevrouw Kuijs,

Hierbij ontvangt u het briefrapport van Adviesbureau E.C.O. Logisch van de inventarisaties naar broedvogels, flora, ringslang, vissen en vleermuizen in het door u gespecificeerde projectgebied "Middenwaard" te Amstelveen. De inventarisaties zijn uitgevoerd door ing. S. van Lieshout en M.G. Bertholet.

Werkzaamheden

Inventarisatie broedvogels

Met betrekking tot broedvogels heeft er een inventarisatie plaatsgevonden naar jaarrond beschermde nesten en vaste verblijfplaatsen. Het gaat hierbij om categorieën 1-5 uit de herziene vogellijst van het Ministerie van E,L&I welke 26 augustus 2009 is gepubliceerd. Het inventariseren van broedvogels is gebaseerd op de BMP-methode van SOVON voor stadsvogels¹. Om de aanwezigheid van broedgevallen en territoria vast te stellen, zijn vijf bezoeken aan het projectgebied gebracht, vanaf één uur voor zonsopkomst tot circa één uur na zonsopkomst. Door voor zonsopkomst in het onderzoeksgebied te zijn, is tevens de activiteit van nachttactieve soorten onderzocht.

Het inventariseren van broedvogels heeft plaatsgevonden in de periode mei t/m juni. De vijf bezoeken zijn met een minimale tussenpose van 10 dagen verspreid over de aangegeven onderzoeksperiode uitgevoerd.

Inventarisatie beschermde flora

Met betrekking tot beschermde flora zijn er twee gebiedsdekkende inventarisaties uitgevoerd. Het eerste bezoek heeft in de maand juni plaatsgevonden en is deels gecombineerd met het onderzoek naar de ringslang en vissen. De tweede inventarisatieronde is in de maand september uitgevoerd.

Inventarisatie ringslang

Er zijn herpetoplaten op voor de ringslang geschikte locaties in het veld geplaatst. Deze herpetoplaten bieden tijdelijke schuilplaatsen en warmen snel op waardoor de ringslang hier gebruik van kan maken. Deze platen zijn drie maal onder voor de soort gunstige omstandigheden gecontroleerd.

Inventarisatie vissen

Uit de habitatscan is gebleken dat er voor de soorten bittervoorn en kleine modderkruiper geschikt biotoop binnen het projectgebied aanwezig is. Met behulp van een groot, fijnmazig schepnet zijn de watergangen steekproefsgewijs bemonsterd op voor deze soorten geschikte locaties.

Inventarisatie vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen betreft het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied. Deze inventarisaties zijn uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2013². Onderstaand wordt aangegeven op welke wijze het onderzoek is uitgevoerd.

Vliegroutes en foerageergebied

Het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied heeft plaatsgevonden middels twee inventarisatieronden. De eerste inventarisatieronde heeft plaatsgevonden in de kraam- en zomerverblijvenperiode. De tweede inventarisatieronde heeft plaatsgevonden in de periode 15 augustus t/m 1 oktober. De vliegroutes en foerageergebieden zijn op kaart 1 (bijlage 1) ingetekend.

De inventarisatie met betrekking tot vleermuizen is met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch werkt standaard met de Petersson D240X of een

¹ Dijk, A.J.van, 2004, Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken), SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013

vergelijkbare detector. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijke gehoor.

In tabel 1 (bijlage 2) is een overzicht van alle uitgevoerde inventarisaties weergegeven.

Resultaten

Broedvogels

Binnen het projectgebied zijn broedgevallen van de ekster, houtduif en merel waargenomen. Het nest van de ekster bevindt zich in een grote boom aan de zuidoostzijde van het fietspad dat tussen het Turfschip en Kringloop ligt. Op foto 1 (bijlage 3) is het nest van de ekster weergegeven. Het nest van de ekster valt onder de categorie 5 van de categorieën 1-5 uit de herziene vogellijst van het Ministerie van E,L&I. De nesten uit categorie 5 zijn niet jaarrond beschermd, maar inventarisatie van deze categorie is wel gewenst. Binnen het projectgebied zijn territoria van de ekster, gaai, grote bonte specht, halsbandparkiet, heggenmus, houtduif, kauw, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, spotvogel, staartmees, tjiftjaf, Turkse tortel, winterkoning en zwarte kraai waargenomen.

Buiten het projectgebied in een boom langs de watergang die grenst aan de zuidzijde van het projectgebied een broedgeval van de zwarte kraai waargenomen. In de watergangen die aan het projectgebied grenzen zijn meerdere meerkoetnesten waargenomen.

In een boom langs de watergang die grenst aan de zuidzijde van het projectgebied is, buiten het projectgebied, broedgeval van de ransuil aangetroffen. Het nest bevindt zich op circa 15 meter hoogte in een Italiaanse populier. Op foto 3 (bijlage 3) is de ransuil weergegeven. De ransuil gebruikt het projectgebied als foerageergebied. Onder andere aanwezigheid van dit foerageergebied dichtbij maakt de nestlocatie geschikt. De nestlocatie bevindt zich niet in het projectgebied maar de geschiktheid van de nestlocatie kan wel onderhevig zijn aan effecten die binnen het projectgebied optreden. Een verandering van functie van het projectgebied kan dan ook effect hebben op het gebruik van dit nest. In de directe omgeving van het nest wordt echter een parkachtig landschap aangelegd waardoor negatieve effecten op de broedlocatie van de ransuil niet te verwachten zijn.

Alle broedgevallen binnen het projectgebied zijn ingetekend op kaart 1 (bijlage 1).

Flora

Binnen het projectgebied zijn exemplaren van de brede wespenorchis, daslook, dotterbloem en ruig klokje waargenomen. Er zijn zes individuen van de brede wespenorchis waargenomen aan de oostzijde van het fietspad dat tussen de straat Turfschip en Kringloop ligt. De dotterbloem is waargenomen aan de zuidzijde van het projectgebied langs beide kanten van de watergang. Er zijn grote aantallen van de daslook waargenomen binnen het projectgebied. Aan de noordwest- en westzijde van het projectgebied is de grootste bedekkinggraad waargenomen. Het gaat hierbij om tientallen vierkante meters met een bedekkinggraad tot wel 90%. Het ruig klokje is waargenomen aan de zuidwestzijde van het projectgebied. De brede wespenorchis en dotterbloem zijn beschermd onder tabel 1 van de Flora- en faunawet. Het daslook en ruig klokje zijn beschermd onder tabel 2 van de Flora- en faunawet.

De brede wespenorchis, daslook, dotterbloem en ruig klokje staan ingetekend op kaart 1 (bijlage 1). Op de foto's 4 t/m 7 (bijlage 3) zijn deze vaatplanten weergegeven.

Ringslang

De ringslang is niet waargenomen binnen het projectgebied. Onder een van de herpetoplaten is een individu van de gewone pad aangetroffen.

Vissen

In de watergangen binnen het projectgebied is de kleine modderkruiper waargenomen. Er zijn meerdere individuen gevangen van verschillende jaarklassen, wat duidt op leefgebied en voortplantingswater van deze soort. De kleine modderkruiper is een soort uit tabel 2 van de flora- en faunawet. Op de foto's 8 en 9 (bijlage 3) zijn enkele individuen van de kleine modderkruiper weergegeven. Naast deze beschermde soort zijn er meerdere individuen van de tiendoornige stekelbaars en enkele individuen van de rode Amerikaanse rivierkreeft waargenomen. De bittervoorn is niet aangetroffen.

Vleermuizen

Vliegroutes en foerageergebied

Er zijn foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis waargenomen. De gewone dwergvleermuis foerageert voornamelijk langs de bomen en struwelen en boven de watergangen. De ruige dwergvleermuis is voornamelijk langs de bomenrij en struwelen in het noorden van het projectgebied waargenomen. Enkele individuen van de laatvlieger foerageren boven het weilandje in de oostkant van het projectgebied.

Er is een vliegroute van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. De vliegroute van de gewone dwergvleermuis betreft drie individuen welke vanuit de wijk ten noorden van het projectgebied langs de bomenrij langs het fietspad in zuidelijke richting het projectgebied in vlogen. De vliegroute van de laatvlieger betreft vier individuen. De vleermuizen verplaatsten zich vanuit de straat Turfschip naar het weilandje in de oostkant van het projectgebied.

De vliegroutes en foerageergebieden van de vleermuizen zijn op kaart 1 (bijlage 1) ingetekend.

Conclusie

Broedvogels

Het broedgevallen van de ekster, houtduif en merel zijn niet jaarrond beschermd. Echter het eventueel kappen van bomen en verwijderen van struwelen dient buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden (globaal 15 maart – 15 juli) om overtreding van de flora- en faunawet te voorkomen.

Er is een broedgeval van de ransuil net buiten het projectgebiedaangetroffen. Het projectgebied biedt een geschikt leefgebied voor de ransuil en wordt gebruikt als foerageergebied. Het nest van de ransuil is jaarrond beschermd en valt onder categorie 4 van de categorieën 1-5 uit de herziene vogellijst van het Ministerie van E,L&I. Grote veranderingen binnen het projectgebied kunnen het leefgebied van de aanwezige ransuil verstoren en de broedlocatie minder geschikt maken. De nestlocatie bevindt zich niet in het projectgebied maar de geschiktheid van de nestlocatie kan wel onderhevig zijn aan effecten die binnen het projectgebied optreden. Een verandering van functie van het projectgebied kan dan ook effect hebben op het gebruik van dit nest. In de directe omgeving van het nest wordt een parkachtig landschap aangelegd waardoor negatieve effecten op de broedlocatie van de ransuil niet verwacht worden.

Flora

De brede wespenorchis en dotterbloem zijn soorten uit tabel 1 van de flora- en faunawet. Voor de tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen. Wel wordt gesteld deze soorten indien mogelijk te behouden. Het ruig klokje en daslook zijn soorten uit tabel 2 van de flora- en faunawet. De soorten daslook en ruig klokje bevinden zich buiten hun natuurlijke verspreidingsgebied en zijn dan ook waarschijnlijk aangeplant. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ordening indien voldaan wordt aan een door DR goedgekeurde gedragscode. De gemeente Amstelveen heeft een goedgekeurde gedragscode voor deze soorten. Zie: <http://www.amstelveen.nl/web/artikel/Collegestelt-gedragscode-Flora-en-faunawet-vast.htm>.

Ringslang

De ringslang is niet waargenomen in het projectgebied.

Vissen

In de watergangen binnen het projectgebied zijn enkele tientallen individuen van de kleine modderkruiper waargenomen. Er zijn individuen gevangen van verschillende jaarklassen, wat duidt op leefgebied en voortplantingswater voor deze soort. De kleine modderkruiper is een soort uit tabel 2 van de flora- en faunawet.

Vleermuizen

Er zijn foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis waargenomen. De belangrijke foerageergebieden bevinden zich voornamelijk langs de bomen, struwelen en watergangen. De laatvlieger jaagt boven het open weiland in de oostzijde van het projectgebied. Deze zone grenst aan het open landschap van de naastgelegen polder. In de directe omgeving zijn voor deze soorten voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig. Echter is het wenselijk indien mogelijk zoveel mogelijk bomen en struwelen te behouden.

De bomenrij tussen het fietspad en de watergang in de oostkant van het projectgebied wordt gebruikt als vliegroute door drie individuen van de gewone dwergvleermuis. De route die langs de bomen wordt gevolgd beslaat circa 50 meter en is niet van essentieel belang voor de gunstige instandhouding van de gewone dwergvleermuis in het gebied. Er zijn voldoende alternatieve vliegroutes en in de toekomstvisie

blijven lijnvormige elementen langs deze vliegroute bestaan in de vorm van woonhuizen. Het is echter wel wenselijk om indien mogelijk deze bomenrij niet te kappen. De vliegroute van de laatvlieger vertoont geen binding met landschapselementen.

Aanbevelingen mitigerende maatregelen

Broedvogels

Het verwijderen van bomen en struweel dient buiten het broedseizoen (globaal 15 maart- 15 juli) van vogels uitgevoerd te worden om overtreding van de flora- en faunawet te voorkomen. Bij de werkzaamheden als kappen van bosschages, bomen en struweel is het van belang om in één richting te werken, waardoor de aanwezige algemene beschermde soorten voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten. Het is wenselijk indien mogelijk zoveel mogelijk bomen en struwelen binnen het projectgebied te behouden om genoeg foerageergebieden, schuilplaatsen en nestlocaties te bieden voor de aanwezige vogelsoorten.

Aanbevolen wordt een alternatieve nestlocatie voor de ransuil te realiseren aangezien de functionaliteit van het aangetroffen nest buiten het projectgebied niet te waarborgen valt door veranderende functies in het gebied.

Flora

Voor de tabel 1 soorten brede wespenorchis en dotterbloem geldt een algehele vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen. Voor de tabel 2 soorten daslook en ruig klokje heeft de gemeente Amstelveen een goedgekeurde gedragscode waardoor ook voor deze soorten een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling geldt. Zie: <http://www.amstelveen.nl/web/artikel/College-stelt-gedragscode-Flora-en-faunawet-vast.htm>.

Vissen

De kleine modderkruiper is een soort uit tabel 2 van de Flora- en faunawet. Voor soorten uit tabel 2 van de Flora- en faunawet geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling mits men werkt volgens een door DR goedgekeurde gedragscode. Gemeente Amstelveen is in het bezit van een goedgekeurde gedragscode: <http://www.amstelveen.nl/web/artikel/College-stelt-gedragscode-Flora-en-faunawet-vast.htm>.

De sloot tussen het weiland in het oosten van het projectgebied en het Turfschip wordt vergraven en verplaatst naar het westen. In het kader van de zorgplicht is ecologische begeleiding noodzakelijk. De aanwezig vis

Hier toe dienen de werkzaamheden beoordeeld te worden door een ecooloog om zodoende een inschatting te maken van eventuele noodzakelijkheid van mitigerende maatregelen.

Vleermuizen

Enkele foerageergebieden en een vliegroute worden mogelijk door de kap van bomen en struwelen aangetast. Er zijn in de directe omgeving echter voldoende alternatieve vliegroutes en foerageergebieden aanwezig. Het is echter wel wenselijk zoveel mogelijk bomenrijen binnen het projectgebied te behouden.

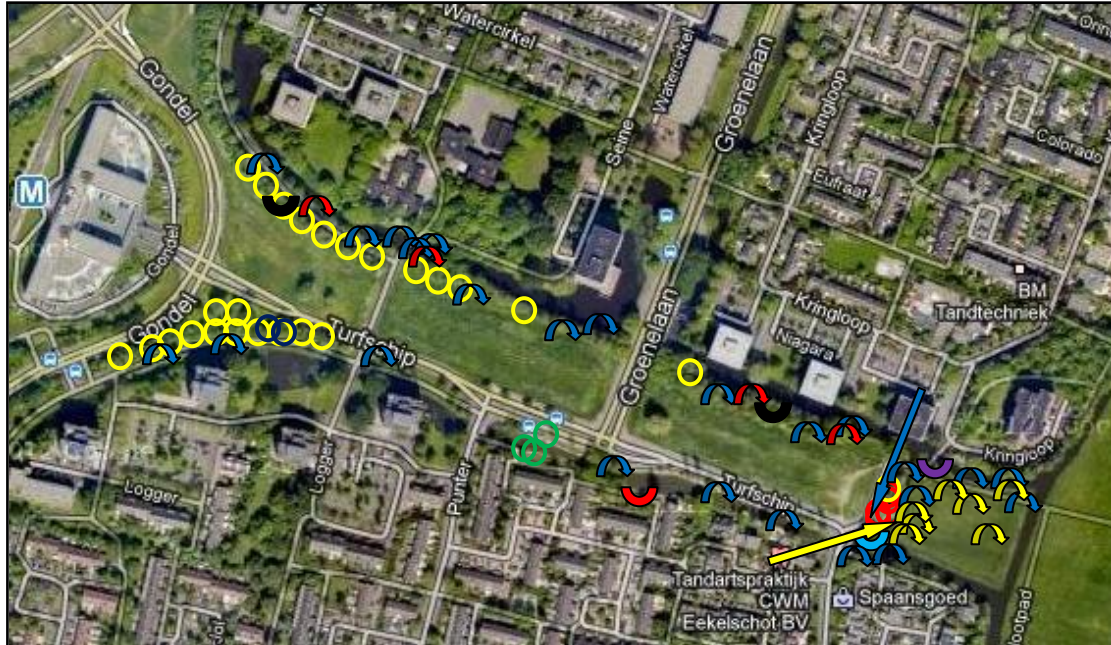
Mocht u naar aanleiding van dit briefrapport nog vragen en / of opmerkingen hebben, verneem ik dat graag van u.

Hoogachtend,

M.G. Bertholet

Adviesbureau E.C.O. Logisch
melusine@eco-logisch.com
tel. 0616260381

Bijlage 1: Kaart

Kaart 1: Resultaten inventarisaties

Kaart 2: Resultaten locaties kleine modderkruiper

Legenda:

- Nest ekster
- Nest houtduif
- Nest merel
- Nest ransuil
- Brede wespenorchis
- Daslook
- Dotterbloem
- Ruig klokje
- Foeragerende gewone dwergvleermuis
- Foeragerende laatvlieger

 Foeragerende ruige dwergvleermuis

 Vliegroure gewone dwergvleermuis

 Vliegroure laatvlieger

Bijlage 2: Tabel

Tabel 1: Overzicht inventarisatieronden

Datum	Tijd	Soort	Weersomstandigheden
01-05-2013	05:10 – 07:10	Broedvogels	13°C, windkracht 1, licht bewolkt, droog
17-05-2013	04:45 – 06:45	Broedvogels	10°C, windkracht 2, bewolkt, droog
01-06-2013	04:25 – 06:25	Broedvogels	10°C, windkracht 3, bewolkt, droog
11-06-2013	03:20 - 05:20	Vleermuizen	15°C, windkracht 2, bewolkt, droog
11-06-2013	04:20 – 06:20	Broedvogels	16°C, windkracht 2, bewolkt, droog
11-06-2013	06:20 – 07:20	Ringslang	17°C, windkracht 2, bewolkt, droog
22-06-2013	04:20 – 06:20	Broedvogels	16°C, windkracht 3, licht bewolkt, droog
22-06-2013	06:20 – 07:20	Ringslang	17°C, windkracht 3, licht bewolkt, droog
25-06-2013	08:30 – 09:30	Ringslang	13°C, windkracht 2, bewolkt, droog
17-07-2013	07:30 – 08:30	Ringslang	20°C, windkracht 2, bewolkt, droog
17-07-2013	08:30 – 10:30	Flora	21°C, windkracht 2, bewolkt, droog
17-07-2013	10:30 – 13:30	Vissen	22°C, windkracht 2, bewolkt, droog
15-08-2013	07:30 – 08:30	Ringslang	17°C, windkracht 1, licht bewolkt, droog
11-09-2013	18:00 – 20:00	Flora	18°C, windkracht 2, bewolkt, droog
11-09-2013	20:00 – 21:00	Vleermuizen	<i>Na een uur begon het te regenen (afgebroken)</i>
01-10-2013	19:15 – 21:15	Vleermuizen	11°C, windkracht 2, helder, droog

Bijlage 3: Foto's

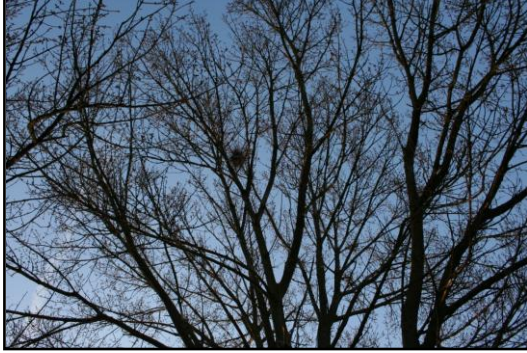

Foto 1: Nest ekster

Foto 2: Nest houtduif

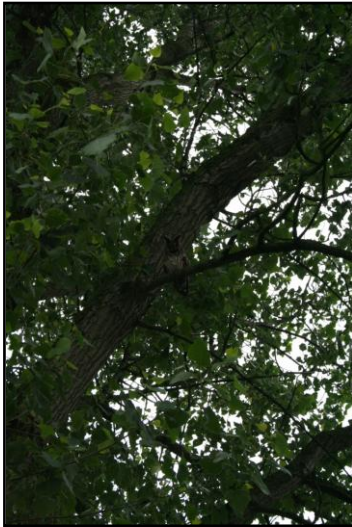

Foto 3: Ransuil

Foto 4: Brede Wespenorchis

Foto 5: Ruig klokje

Foto 6: Daslook

Foto 7: Dotterbloem

Foto 8: Kleine modderkruipers

Foto 9: Kleine modderkruiper